

ת"פ 54460/03/21 - סלומון טסמה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 54460-03-21 מדינת ישראל נ' טסמה

העותר/הנאשם

המשיבה/המאשימה

בפני כב' השופט אילן סלע
סלומון טסמה
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני
נגד
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), ע"י
עו"ד אריאל אילוז

החלטה

בפני עתירה לגילוי ראיה, לפי סעיף 45 לפקודת הראיות, התשל"א-1971 (להלן: "הפקודה").

הרקע לעתירה וטענות הצדדים

1. ברקע לעתירה, כתב אישום שהוגש כנגד העותר המייחס לו מספר עבירות של סחר בסמים מסוכנים ועבירות של סחר בנשק ותחמושת, נשיאת נשק והובלת תחמושת. העסקאות נעשו מול סוכן שפעל מטעם המשטרה, אשר רכש מהעותר סמים מסוכנים וכלי נשק במספר אירועים. נטען, כי בין העותר והסוכן היכרות רבת שנים.
2. העתירה מכוונת כנגד כלל חומרי החקירה שחוסים תחת תעודת החיסיון שהוצאה מטעמי אינטרס ציבורי חשוב לפי סעיף 45 לפקודה.
3. בבסיס טענות העותר, הטענה כי מעשיו היו תוצאה של שידול ולחץ מטעם הסוכן שהפעיל עליו. נטען, כי מהפרפרזות של המידעים המודיעיניים שנמסרו להגנה עולה כי העותר כלל לא עסק בסחר סמים או בנשק. בהקשר זה הוא הצביע על כך ששמו של העותר הופיע רק ברשימה השנייה של היעדים שהיו חלק מההסכם עם הסוכן, ולא ברשימה הראשונה שנלוותה להסכם הראשון שנכרת עמו.
4. נטען גם, כי בזמן הפעלתו של הסוכן המשיך הסוכן לצרוך סמים, לבצע עבירות פליליות ואף קיים מגע מיני עם מעורבים בחקירה, כשבחומר החקירה שהועבר להגנה, אין בדל התייחסות לסוגיות אלו.
5. טענת המשיבה הייתה כי העברת המידע החסויה תחת תעודת החיסיון, מעבר לפרפרזות שהועברו להגנה, תפגע באינטרסים ציבוריים - תסכן את שלומם של בני אדם, תפגע בשיתוף פעולה של הציבור עם המשטרה ותביא

לחשיפת שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה, פגיעה שאינה מוצדקת בשלה העדר תועלת להגנת העוֹתָר.

6. ביום 14.09.21 התקיים דיון בעתירה, ולאחר שהצדדים השמיעו את טיעוניהם, נערך דיון במעמד צד אחד, במסגרתו מסרה המשיבה לעיוני את המידע החסוי, ובמעמד זה הצגתי שאלות לב"כ המשיבה ולקצין המודיעין שהתייצב לדיון, וקיבלתי מהם מענה.

דיון והכרעה

7. נקודת המוצא היא כי התביעה מחויבת בהעברת מלוא חומר החקירה לעיון הנאשם, על מנת לאפשר לו לנהל את הגנתו באופן היעיל ביותר ולשם שמירת האינטרס הציבורי של חקר האמת ועשיית צדק. הטלת חסיון על חומר חקירה הוא חריג לכלל, והוא ייתכן רק בשל חשש לפגיעה בעניין ציבורי חשוב (ראו: בש"פ 8914/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (פורסם בנבו, 13.07.16)). לשם החלטה בעתירה לגילוי ראיה חסויה יש לבחון אם החומר החסוי נכלל בגדר העניינים שהוגדרו כחסויים על פי האמור בתעודת החסיון. אם התשובה לשאלה זו חיובית, יש לעבור ולבחון את חשיבותן הלכאורית של הראיות החסויות להגנתו של העוֹתָר.

8. לאחר שעיינתי בחומר המבוקש ששמעתי את הסברי קצין המודיעין, ונתתי דעתי לטענות לב"כ העוֹתָר, בכתב ובעל פה, שוכנעתי כיכלל החומר שלא הועבר לסניגור חוסה תחת החסיון, וכי אכן היה מקום להטיל חסיון על החומר המבוקש שמינימוקים המצדיקים זאת, לאמור קיומו של חשש לפגיעה בשלומו של אדם ואף חשש לחיי אדם, אמיסרה חסיון. גם נחה דעתי כי כל פירוט נוסף בנוגע למהות החומר החסוי, עלול לחתור, בנסיבות העניין, תחת החסיון עצמו.

9. אכן, כאשר מדובר בראיה חיונית להגנתו של הנאשם, יש להורות על העברתה לעיונו, גם

במחיר הפגיעה באינטרס הציבורי. זאת, לא רק מקום בו מדובר בראיה המקעקעת לחלוטין את ראיות התביעה, אלא גם מקום בו יש כדי לטעת ספק סביר באשמתו של הנאשם. כאשר אין מדובר בראיה חיונית, יש לאזן בין מידת התועלת הצפויה לנאשם מגילוייה לבין מידת הפגיעה באינטרס המוגן בשים לב למכלול הראיות הגלויות והחסויות ובקו ההגנה; אם הראשונה גוברת, אזי יש להורות על גילוי הראיה.

10. המבחן לחיוניותה של הראיה החסויה להגנת העוֹתָר הוא אם טמון בה "פוטנציאל מזכה". דהיינו, אם יש בכוחה, או אף בהצטרפותה לראיות אחרות, להקים ספק סביר באשמת העוֹתָר. בהקשר זה נפסק כי על בית המשפט שדן בעתירה לבחון את משקלן ואת מידת חשיבותן של הראיות החסויות להגנתו של העוֹתָר, וזאת "בעיניו של סניגור", המבקש לגלות כל בדל ראיה שיש בה, ואפילו בדוחק - כשלעצמה או עם ראיות אחרות - כדי לסייע לעוֹתָר (ראו: בש"פ 6103/14 וינברגר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (פורסם בנבו, 30.09.14); בש"פ 6166/13 ג'בארה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (פורסם בנבו, 24.12.13)).

11. למעשה, לב"כ העוֹתָר העלה טענות המבוססות על השערות שלו, הן בנוגע למעשים שונים של הסוכן במהלך

תקופת הפעלתו, והן באשר לדרך הפעולה שנקט הסוכן כלפי העותר, לאמור, לחץ עליו ושידל אותו לבצע את העבירות. נוכח השערות אלו, והטענה כי אין להן תיעוד בחומר שהועבר להגנה, נטען שבהכרח החומר החסוי כולל ביסוס לטענות אלו, ומכאן שיש להורות על גילוי. אין לקבל טענה זו. אם לא תאמר כן, כל נאשם יוכל לטעון כל טענה שיחפוץ ולהעלות כל השערה, ובהעדר תמיכה בכך בחומר שנמסר לו, הרי שיש למסור לו את החומר החסוי על מנת לבחון האם יש בו ביסוס לטענותיו.

12. עיון בחומר עליו הוטל החיסיון מלמד, כי הוא נמסר להגנה, והושחרו בו אך פרטים שיש בהם כדי לחשוף מקורות או מידעים בעלי אינטרס ציבורי שאין להם כל ערך להגנת העותר. כך, הושחרו יעדים שאין להם כל קשר לעניינו של העותר ושאינן לעותר כל צורך בהם, והושחרו אמירות שאין לעותר כל צורך בהן ואין להם כל קשר למעשים המיוחסים לו וליחסיו עם הסוכן.

13. כל שאר ההשערות שהעלה העותר במסגרת עתירתו, הוא יוכל לחקור אודותיהם במסגרת חקירת העדים, בכפוף לכללים הנוגעים לחקירת עדים, אך אין להם כל תשובה בחומר החסוי. כך למשל, התמיהה אודות שני הסכמים שנחתמו עם הסוכן, היא שאלה שניתן להעלותה, אך אין לה הסברים בחומר. כך הוא גם לגבי שאר ההשערות שהעלה העותר באשר להתנהלות הסוכן.

14. באשר לפרפרזות, העותר קיבל פרפרזות הכוללות את כל התוכן המהותי הרלוונטי, כאשר נחסו במסגרת תעודת החיסיון, רק אותם עניינים שיש בהם לפגוע בזיהוי מקורות המידע של המשטרה ושיטות הפעולה, כשאין במידע זה כל תועלת להגנת העותר.

15. אכן, ביחס לדו"ח ידיעה מס' 21-0063-858 לא נמסרה אפילו פרפרזה, ובעניין זה הצדק עם העותר, ואכן המשיבה הסכימה במסגרת הדיון במעמד צד אחד לפרט כי מדובר בידיעה על כך שהעותר סוחר בסמים. בפרפרזה זו שתוצא על ידי המשיבה די, שכן שאר המידע שבידיעה זו יש בו לפגוע באינטרס ציבורי חשוב כשמנגד אין בו תועלת להגנת העותר, בדומה לשתי הפרפרזות האחרות.

16. הטענה, בדבר התועלת במידע החסוי במסגרת נתוני התקשורת בבקשה ובהחלטה למתן צו לקבלת נתוני תקשורת, ויכולתם לסייע לעותר בהגנתו, נטענה בעלמא, ובדומה לאמור לעיל, מלבד הפגיעה באינטרסים הציבוריים הנזכרים, לא ניתן לזהות במידע זה תועלת כלשהי לעותר.

17. עיון בכלל הראיות החסויות והנימוקים הנוספים אשר נשמעו בפניו במסגרת הדיון החסוי, מביאים למסקנה ברורה כי לא ייגרם לעותר עיוות דין ולא תפגע הגנתו באי גילוי של המידע. באיזון בין זכותו של העותר לקבל לידיו את מלוא חומר החקירה לצורך ניהול הגנתו, וזאת בשים לב כי בהליך פלילי עסקינן, לבין האינטרסים הציבוריים שעל הפרק - כאמור, עיון במידע מלמד כי הוא אינו חיוני להגנת העותר וכי אין בו פוטנציאל לסייע לעותר בניהול הגנתו, גם בשים לב לקו ההגנה שהעלה במסגרת טיעוניו בכתב ובעל פה, ולכן גובר האינטרס הציבורי שלא לחשוף את המידע.

בשים לב לאמור, העתירה נדחית.

נקבע למתן תשובה לכתב האישום, ליום 30.09.21 שעה 08:30.

הנאשם יזומן באמצעות שב"ס.

ניתנה היום, י"ג תשרי תשפ"ב, 19 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.